

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ
I I UNIVERSITAT
B DIRECCIÓ GENERAL
/ FORMACIÓ
PROFESSIONAL
I FORMACIÓ
PROFESSORAT

UNIÓ EUROPEA
Fons Social Europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

FAMÍLIA D'HOTELERIA I TURISME (HOT)

CFGM Tècnic en cuina i gastronomia(HOT21)
CFGM Tècnic en Serveis en restauració (HOT22)

ER-1817/2006

FORMACIÓ
PROFESSIONAL
ILLES BALEARS

Cicle formatiu: Cuina i gastronomia

Condicions d'accés (comunes a tots els cicles formatius de grau mitjà)		Títol que s'obté: tècnic en Cuina i gastronomia	
Accés directe <ul style="list-style-type: none"> • Graduat en ESO o equivalent. • Haver superat 2n de BUP. • Títol professional bàsic • ... Accés mitjançant prova <ul style="list-style-type: none"> • En el cas de no poder accedir directament al cicle es pot dur a terme una prova d'accés per a majors de 17 anys. 	Sortides professionals		
	<ul style="list-style-type: none"> • Cuiner. • Cap de partida. • Empleat de rebost d'unitats de producció i servei d'aliments i begudes. 		
Vinculació amb altres estudis: Batxillerat (accés directe amb el títol de tècnic).		Cicle formatiu de grau superior (preferència en l'admissió en un cicle de la mateixa família professional).	
		Cursos d'especialització professional.	

	Coneixements previs	Mòduls formatius	Hores	Exemples d'activitats i continguts
1r	<p>Llengües: Vocabulari específic i mapes conceptuals. Regles d'ortografia bàsiques.</p> <p>Matemàtiques: Regla de tres, càlcul, unitats de mesura i percentatges.</p> <p>Biologia: Coneixements bàsics de nutrició, piràmide dels aliments. Higiene.</p> <p>Física i química: Nocions bàsiques de química orgànica, composició dels aliments. Prevenició de riscos laborals.</p> <p>Informàtica: TIC. Fulls de càlcul.</p>	0046. Preelaboració i conservació d'aliments.	320 h	<ul style="list-style-type: none"> • La recepció de productes: elaboració d'un mapa conceptual sobre la recepció de matèries primeres. Fitxa de control setmanal. Registres de temperatura. • Els documents de producció, càlcul de necessitats, d'aprovisionament i distribució: elaboració d'un inventari, interpretació d'albarans, vals de rebost i fitxes tècniques. • La identificació i les etiquetes: organització d'un concurs d'etiquetes que servirà d'imatge corporativa durant el curs per identificar les elaboracions fetes al taller. • La maquinària, el mobiliari, la bateria i els estris: realització d'un diccionari d'imatges (recull de màquines, mobiliari i utilatge), confecció d'un plànol del taller amb el principi de <i>marxa endavant</i>. • Les matèries primeres: visita a un mercat amb l'ajuda d'un guió de treball, elaboració d'un dossier de la matèria primera estudiada en què constin: varietats, procedència, característiques principals i possibles denominacions. • Elaboració d'una fitxa de producte amb les preelaboracions (neteja/conservació/regeneració) i aplicacions gastronòmiques més adients. • Els sistemes de conservació i regeneració de productes: realització d'una recerca sobre els sistemes de conservació que s'utilitzaven als segles passats. Fer un enregistrament a casa amb una evidència del mètode i producte escollit. • La tècnica d'envasar al buit: realització d'una tasca d'investigació sobre el sistema d'envasatge al buit amb un vídeo demostratiu per exposar a classe. • Els talls: elaboració d'un petit manual de consulta sobre la terminologia dels talls i la seva aplicació a patates, verdures i hortalisses. Desinfecció i conservació.
	<p>Llengües: Vocabulari específic i mapes conceptuals. Regles d'ortografia bàsiques. Redacció.</p> <p>Matemàtiques: Regla de tres, càlcul, unitats de mesura i percentatges.</p> <p>Biologia: Coneixements bàsics de nutrició, piràmide dels aliments. Higiene.</p> <p>Geografia i història: Geografia política. Història de la gastronomia.</p> <p>Física i química: Nocions bàsiques de química orgànica, composició dels aliments. Prevenició de riscos laborals.</p> <p>Informàtica: TIC. Fulls de càlcul.</p>	0047. Tècniques culinàries.	320 h	<ul style="list-style-type: none"> • Els mètodes de cocció: expansió, concentració, mixt. Distribució per grups d'un mètode a treballar. Exposició teoricopràctica. • Les elaboracions bàsiques: classificació. Elaboració de cadascuna de les tècniques bàsiques i complementàries en grup. Rotació. • Les salses: elaboració d'un mapa conceptual. Aplicació pràctica demostrativa. Temperatura de servei i conservació/regeneració. • La documentació relacionada amb la producció culinària: producció, escandalls, control i valoració d'estocs, fitxes tècniques i planificació de tasques. • Les guarnicions: característiques i classificació. Elaboració de guarnicions clàssiques i actuals en grup. Rotació. • Els elements de decoració: exposició individual lligada a una guarnició clàssica i a una d'actual. Explicació teoricopràctica. • La presentació del plat: tècniques, principis bàsics i noves tendències. Emplatat de diferents elaboracions. • L'emplatat clàssic i actual: aplicació pràctica en grup o individual. Valoració i tècniques de millora de resultats. • El servei: la <i>mise en place</i>, projecte de restaurant real amb diferents protocols, esdeveniments. Resolució d'imprevistos i queixes. • La normativa vigent: higiene, prevenició de riscos laborals, atenció a les necessitats alimentàries especials. Simulacre pràctic.
	<p>Llengües: Implicar-se activament en la conversa i adoptar una actitud dialogant, ampliar el vocabulari gastronòmic.</p> <p>Matemàtiques: Usar els mètodes elementals de càlcul de pesos i volums en situacions que ho requereixin i les seves equivalències i regles de tres.</p> <p>Biologia: Conèixer la natura de fongs, microbis i bacteris i poder distingir entre beneficiosos o nocius.</p> <p>Geografia i història: Reconèixer la procedència geogràfica de les diferents matèries primeres per comprendre la gastronomia de les diferents regions i la seva evolució.</p> <p>Física i química: Conèixer els principals paràmetres de la física i la química essencials en la transformació dels aliments.</p> <p>Informàtica: Coneixements bàsics d'ofimàtica per crear fulls de càlcul, fitxa de matèria primera o rendiment, etc.</p>	0026. Processos bàsics de pastisseria i rebosteria.²	230 h	<ul style="list-style-type: none"> • Treball a la cuina usant la terminologia pròpia de la professió i el vocabulari específic. • Càlcul de proporcions, densitats, control de saturació de sucres, volums en l'elaboració de fórmules de pastisseria. • Preparació de fermentacions de tipus làctica, alcohòlica i acètica, ús de llevats... • Elaboració de receptes de les diferents comunitats autònomes. • Elaboracions culinàries mitjançant l'ús de fred, foc, inducció, radiació. • Disseny de receptes, fitxes tècniques, escandalls, etc. en suport digital.
	<p>Llengües: Català i castellà: capacitat per fer resums, esquemes i mapes conceptuals. Saber redactar i expressar-se oralment per fer exposicions orals i presentacions en públic.</p> <p>Matemàtiques: Càlculs elementals, percentatges i regles de tres.</p> <p>Biologia: Conceptes d'anatomia i fisiologia del cos humà.</p>	0049. Formació i orientació laboral.	90 h	<ul style="list-style-type: none"> • La relació laboral. Drets i deures laborals. El contracte de treball. Modalitats contractuals. La Seguretat Social. • La jornada laboral i la retribució. Els permisos laborals i la nòmina. Modificació, suspensió i extinció del contracte de treball. • La representació dels treballadors a l'empresa. La negociació col·lectiva i el conveni col·lectiu. • La salut laboral. Feina i salut. Drets i obligacions en matèria de prevenició de riscos laborals. • La gestió de la prevenició a l'empresa. Els riscos professionals i la seva prevenició. Cultura preventiva.

	<p>Geografia i història: Coneixements bàsics de la història de la humanitat. Coneixement de la Revolució Industrial per comprendre l'origen del dret i l'origen de les teories de l'organització del treball.</p> <p>Informàtica: Coneixements bàsics d'ofimàtica. Coneixements d'ús: de plataformes d'aula virtual, d'eines col·laboratives web 2.0, d'eines informàtiques de ludificació, de presentacions visuals i de xarxes socials.</p> <p>Competències socials i creatives: Habilitats socials, intel·ligència emocional, capacitat comunicativa, capacitat creativa i capacitat de treball en equip.</p>			<ul style="list-style-type: none"> Actuació davant emergències: el pla d'autoprotecció i els primers auxilis. Els equips de treball. La comunicació a l'equip de treball. La comunicació assertiva. Els rols. Tècniques de la dinàmica de grups i direcció de grups. Els conflictes i la seva resolució. La gestió del conflicte laboral. Procediments de resolució de conflictes. La negociació. Les tàctiques de negociació. La carrera professional. La presa de decisions. La recerca de feina. Processos, eines i la selecció de personal. Treball col·laboratiu. Treballs per projectes. Treballs en equip. Exposicions orals. Dinamització d'equips. Eines i tècniques per fomentar la creativitat. Activitats per treballar les competències socials i creatives necessàries per al treball del futur: resolució de problemes complexos, pensament crític, creativitat, lideratge, coordinació amb els altres, intel·ligència emocional, judici i presa de decisions, orientació de servei, negociació, flexibilitat cognitiva, tolerància, empatia, expressió oral, aprenentatge al llarg de tota la vida i involucració dels joves en qüestions socials.
2n	<p>Llengües: Ortografia, redacció, argumentació i raonament crític.</p> <p>Matemàtiques: Càlcul, regla de tres, percentatges, unitats de mesura.</p> <p>Biologia: Funcionament de l'aparell digestiu del cos humà.</p> <p>Geografia i història: Etapes històriques. Mapa d'Espanya, localització de les comunitats autònomes.</p> <p>Física i química: Reaccions químiques al cos humà.</p> <p>Informàtica: Mecanografia, Office (Word, Excel, PowerPoint), LibreOffice, cerques per internet.</p>	0045. Ofertes gastronòmiques. ²	85 h	<ul style="list-style-type: none"> Activitat: Explicar els hàbits alimentaris i raonar la qualitat de la pròpia dieta . Continguts: necessitats nutricionals. Activitat: Fer una llista distingint els aliments que continguin majoritàriament carbohidrats, lípids i proteïnes Continguts: Continguts nutricionals dels aliments. Activitat: Calcular les pròpies necessitats calòriques segons la fórmula Harris-Benedict. Continguts: La dietètica. Activitat: Detallar les elaboracions culinàries de les diferents comunitats autònomes d'Espanya Continguts: Cuina regional espanyola. Activitat: Cercar a internet i elaborar una taula amb els restaurants de Mallorca amb estrella Michelin (amb el nom i llinatges del xef, així com la seva foto). Senyalar també la localització del restaurant. Continguts: Tendències actuals en gastronomia. Activitat: Cercar a internet una empresa de servei d'àpats a Mallorca i indicar-ne les característiques i l'oferta gastronòmica. Continguts: Altres empreses de restauració. Activitat: Dissenyar un menú per a infants. Continguts: Disseny i realització de menús. Activitat: Aplicar l'enginyeria de menús a la carta d'un restaurant. Continguts: Disseny i realització de cartes. Activitat: Dissenyar l'organigrama de la cuina d'un restaurant d'un hotel de cinc estrelles. Continguts: Organització del personal. Activitat: Fer l'escandall d'una recepta: espaguetis a la bolonyesa. Continguts: Mètodes per determinar costos.
	<p>Llengües: Capacitat d'ampliar el vocabulari amb terminologia específica.</p> <p>Matemàtiques: Usar els mètodes elementals de càlcul de pesos i volums en situacions que ho requereixin i les seves equivalències, regla de tres.</p> <p>Geografia i història: Associar les èpoques històriques amb els diferents processos evolutius de la cuina i la gastronomia.</p> <p>Física i química: Conèixer els principals paràmetres de la física i la química essencials en la transformació dels aliments.</p>	0048. Productes culinàris.	240 h	<ul style="list-style-type: none"> Elaboració de receptes de cuina internacional emprant ingredients d'altres països i cultures amb la seva nomenclatura. Càlcul de proporcions, densitats, control de saturació de sucres, volums en l'elaboració de fórmules de pastisseria. Elaboració de receptes antigues i evolució i influència d'altres pobles en la gastronomia (història de la xocolata, productes procedents del descobriment d'Amèrica, revolució tecnològica i efectes en la cuina). Desenvolupament de receptes a la cuina al buit, baixa temperatura, fumats, conservació d'aliments en atmosfera protegida, gelificants, gasificants, etc.
	<p>Llengües: Català i castellà. Fluïdesa en l'expressió oral i escrita. Correcció ortogràfica. Realització d'esquemes, redaccions i comentaris de text.</p> <p>Anglès bàsic i tècniques de comunicació amb el client en anglès.</p> <p>Matemàtiques: Conversió d'unitats. Càlculs bàsics (suma, resta, divisió i multiplicació). Càlcul de percentatges. Equivalències. Unitats de mesura (sistema mètric, volum i massa).</p> <p>Biologia: Nivell bàsic, per entendre que les matèries primeres es degraden.</p> <p>Geografia i història: Saber identificar les comunitats autònomes i els països en un mapa.</p> <p>Física i química: Principis bàsics, per relacionar l'efecte de les coccions en les matèries primeres. Coneixements bàsics dels components químics i la seva relació amb els aspectes nutricionals dels aliments.</p> <p>Informàtica: Com a usuari, ús de fulls de càlcul i utilització de les noves tecnologies per comunicar-se.</p>	0028. Postres en restauració. ²	195 h	<ul style="list-style-type: none"> <i>Imprescindible:</i> haver superat el mòdul de Processos bàsics de pastisseria i rebosteria. Servei a la vista del client de tipus bufet. Valoracions de les fitxes tècniques. Realització d'un receptari. Utilització de les TIC, comunicació a través de plataformes virtuals. Motivació i empatia per treballar en grup.
	<p>Llengües: Ortografia, redacció, argumentació i raonament crític.</p> <p>Matemàtiques: Càlcul, regla de tres, percentatges, unitats de mesura.</p> <p>Biologia: Els gèrmens. Els bacteris. Els virus.</p> <p>Geografia i història: Mapa d'Espanya. Localització de les comunitats autònomes.</p> <p>Física i química: Reaccions químiques i composició dels productes de neteja.</p> <p>Informàtica: Mecanografia, Office (Word, Excel, PowerPoint), LibreOffice, cerques per internet.</p>	0031. Seguretat i higiene en la manipulació d'aliments. ²	60 h	<ul style="list-style-type: none"> Activitat: Pràctica de neteja de mans. Inspecció de l'uniforme de feina. Continguts: Bones pràctiques higièniques. Activitat: Indicar què cal fer en els casos següents a la cuina: gratar-se el nas, tossir, xiclets, grip, joies, suor, mòbil, esternuts, bitllets i monedes. Continguts: hàbits adequats a la cuina. Activitat: Detallar els perills que es poden trobar a l'aula de pastisseria i indicar mesures correctores. Continguts: Previsió de riscos laborals i manipulació d'aliments Activitat: Fer una llista d'objectes o elements estranys que poden contaminar un aliment i de quines mesures preventives es poden adoptar per evitar-los. Continguts: Bones pràctiques de manipulació d'aliments. Activitat: Cercar per internet la fitxa de seguretat del lleixiu i explicar quines indicacions inclou. Continguts: Perills associats a la manipulació de productes de neteja i desinfecció. Activitat: Dissenyar una fitxa de control de temperatures de les càmeres. Prendre i anotar les temperatures de les càmeres. Continguts: APPCC. Mesures de control. Activitat: Estudiar i analitzar etiquetes de diferents aliments. Quines dades ha d'incloure. Continguts: Seguretat alimentària. Activitat: Dissenyar el menú d'un restaurant detallant-ne els al·lèrgens. Incloure el símbol de cada al·lèrgen. Continguts: Al·lèrgies i intoleràncies alimentàries. Activitat: Seguint el principi de marxa endavant, fer un diagrama de flux per oferir uns espaguetis a la bolonyesa. Continguts: Traçabilitat. Seguretat alimentària. Activitat: Indicar quin tipus de contenidor cal emprar o què cal fer amb els residus següents: oli de cuinar, llunes, cartró, embalatges, botelles de vidre, botelles de plàstic, brics, material de farmaciola caducat, bombetes, piles. Continguts: Recollida selectiva de residus. Activitat: Detallar què cal fer davant un tall, una cremada o una ferida en manipular aliments. Continguts: Mesures de protecció de talls, cremades i ferides en la manipulació d'aliments.

<p>Llengües: Català i castellà. Capacitat per fer resums, esquemes i mapes conceptuals. Saber redactar i expressar-se oralment per fer exposicions orals i presentacions en públic.</p> <p>Matemàtiques: Càlculs elementals, percentatges i regles de tres.</p> <p>Geografia i història: Coneixements bàsics de la història de la humanitat. Coneixement de la Revolució Industrial per comprendre l'evolució històrica del concepte d'empresari i l'evolució dels models d'organització empresarial.</p> <p>Informàtica: Coneixements bàsics d'ofimàtica. Coneixements d'ús: de plataformes d'aula virtual, d'eines col·laboratives web 2.0, d'eines informàtiques de ludificació, de presentacions visuals i de xarxes socials.</p> <p>Competències socials i creatives: Habilitats socials, intel·ligència emocional, capacitat comunicativa, capacitat creativa, capacitat de treball en equip i de lideratge. Capacitat d'innovació, emprenedora i proactiva. Ser capaç de construir un discurs sintètic en què es comuniqui de manera creïble i empàtica la proposta de valor que representa el producte o servei del seu projecte empresarial (<i>elevator pitch</i>).</p>	<p>0050. Empresa i iniciativa emprenedora.</p>	<p>60 h</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Emprenedoria i iniciativa emprenedora. Esperit i característiques de l'emprenedor. Cultura emprenedora. Innovació i desenvolupament econòmic. Pla d'empresa. Situació econòmica actual. L'autoocupació. El pla o projecte d'empresa. Estructura del pla d'empresa. • L'empresa. Anàlisi de l'entorn: la matriu DAFO. La imatge corporativa. Responsabilitat social corporativa (RSC). La cultura empresarial. • La idea emprenedora. El model Canvas. Documents de la gestió administrativa de l'empresa. Pla de producció i recursos humans. • El mercat, el mètode <i>lean startup</i> i el pla de màrqueting. Noves tendències del màrqueting relacional i fidelització dels clients. • Comptabilitat. Anàlisi econòmica i financera. El patrimoni de l'empresa. Els comptes anuals. Els llibres de comptabilitat. El pla econòmic i financer. • Les fonts de finançament de l'empresa. Fiscalitat de les empreses. • Formes jurídiques de l'empresa. Classes de formes jurídiques. La franquícia. • Tràmits de constitució i posada en marxa de l'empresa. La finestra única empresarial i els vivers d'empreses. • Simulació d'un pla d'empresa. Treball individual o per grups de treball i defensa final del projecte empresarial. <i>Elevator pitch</i>. • Treball col·laboratiu. Treballs en equip. Treballs amb tècniques de dinamització d'equips. Activitats amb eines i tècniques per fomentar la creativitat. • Activitats per treballar les competències socials i creatives necessàries per al treball del futur: resolució de problemes complexos, pensament crític, creativitat, lideratge, coordinació amb els altres, intel·ligència emocional, judici i presa de decisions, orientació de servei, negociació, flexibilitat cognitiva, tolerància, empatia, expressió oral, aprenentatge al llarg de tota la vida i involucració dels joves en qüestions socials.
--	--	-------------	---

¹Mòduls de suport

²Mòduls professionals transversals a altres títols de formació professional

Qualificacions professionals que s'obtenen	Convalidació de mòduls a partir d'unitats de competència acreditades		Unitats de competència acreditables a partir dels mòduls professionals	
<p>Completes:</p> <p>A) Cuina. HOT093_2 (Reial decret 295/2004, 20 de febrer), que comprèn les unitats de competència següents: UC0259_2. Definir ofertes gastronòmiques senzilles, fer el proveïment i controlar els consums. UC0260_2. Preelaborar i conservar tota classe d'aliments. UC0261_2. Preparar elaboracions bàsiques d'aplicacions múltiples i plats elementals. UC0262_2. Preparar i presentar tot tipus d'elaboracions culinàries complexes i de creació pròpia per al servei.</p> <p>B) Rebosteria. HOT0223_2 (Reial decret 295/2004, 20 de febrer), que comprèn les unitats de competència següents: UC0709_2. Definir ofertes senzilles de rebosteria, fer el proveïment intern i controlar consums. UC0306_2. Dur a terme i/o controlar les operacions d'elaboració de pastes i productes bàsics de múltiples aplicacions per a pastisseria i rebosteria. UC0710_2. Elaborar i presentar productes fets a base de pastes, postres de cuina i gelats. UC0711_2. Actuar segons normes de seguretat, higiene i protecció ambiental en restauració.</p> <p>Incompletes:</p> <p>A) Forneria i brioixeria. INA015_2 (Reial decret 295/2004, de 20 de febrer): UC0036_2. Aplicar la normativa de seguretat, higiene i protecció del medi ambient en la indústria de forneria.</p> <p>B) Pastisseria i confiteria. INA107_2 (Reial decret 1087/2005, de 16 de setembre): UC0310_2. Aplicar la normativa de seguretat, higiene i protecció del medi ambient en la indústria alimentària.</p>	Unitats de competència acreditades	Mòduls professionals convalidables	Mòduls professionals superats	Unitats de competència acreditables
	UC0259_2	0045	0045	UC0259_2 UC0709_2
	UC0260_2	0046	0046	UC260_2
	UC0261_2	0047	0047	UC0261_2
	UC0262_2	0048	0048	UC0262_2
	UC0709_2	0045	0026	UC0306_2
	UC0306_2	0026	0028	UC0710_2
	UC0710_2	0028	0031	UC0711_2 UC0310_2 UC0036_2
	UC0711_2	0031		
	UC0036_2	0031		
UC0310_2	0031			

Es pot consultar el nom de cada UC o mòdul corresponent a cada codi a altres apartats de la fitxa.